

روند طراحی معماری یک مرکز مرکبات با الهام از طبیعت و به‌کارگیری تناسبات طلایی

معصومه عبدی^{1*}، محمدرضا درستی²

- 1- کارشناس مهندسی معماری، گروه علمی مهندسی معماری و شهرسازی، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه پیام نور مازندران، واحد نوشهر masoumeh.abdi88@gmail.com
- 2- عضو هیات علمی، گروه علمی مهندسی معماری و شهرسازی، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه پیام نور مازندران، واحد نوشهر mr.dorosti@yahoo.com

چکیده

تولید مرکبات تبدیل به یکی از منابع بسیار مهم تولید ثروت، مبادلات تجاری و اشتغال به کار ساکنین حدود 125 کشور مرکباتخیز جهان شده است. کشور ایران در ردیف 10 کشور عمده تولیدکننده مرکبات در جهان قرار دارد و استان مازندران بزرگترین قطب تولید مرکبات در کشور محسوب می‌شود. با وجود اهمیت اقتصادی ویژه مرکبات در استان مازندران، مشکلات عدیده‌ای نیز در حوزه تولید، بازاریابی و صادرات فراروی آن قرار گرفته است. پروژه حاضر به ارائه روندی جهت طراحی معماری یک مرکز مرکبات با کارایی پاسخ‌گویی به نیازهای استان مازندران درحوزه‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی- اجتماعی در زمینه مرکبات می‌پردازد. با الهام از طبیعت، پرتقال به‌عنوان کانسپت طرح در نظر گرفته می‌شود که انتخابی هماهنگ با اهداف پروژه است. ساختار شعاعی پرتقال، متشکل از فرم‌های خطی که از یک هسته مرکزی به‌صورت شعاعی خارج می‌شوند، الگویی بی‌بدیل برای جان بخشی به فضاهای داخلی فراهم می‌آورد. رسیدن به فرم ایده‌آل با الهام از دانه‌بندی‌های روی پوست پرتقال و با توجه به شکل مقطع پرتقال و شبکه‌بندی‌های آن میسر می‌شود. همچنین تناسبات طلایی که به طرز شگرف و اسرار آمیزی با تمامی جلوه‌های ریز و درشت طبیعت و کائنات گره خورده‌اند، می‌توانند در طراحی پروژه به‌کار برده شوند.

واژه‌های کلیدی: طراحی معماری، تناسبات طلایی، کانسپت، پرتقال

1- مقدمه

مرکبات امروزه در جهان جنبه صنعتی بسیار مهمی را حائز گردیده و منبع پردرآمدی برای کشورهای تولیدکننده آن می‌باشد. کشور ایران در ردیف 10 کشور عمده تولیدکننده مرکبات در جهان قرار دارد و استان مازندران با تولید نزدیک به نیمی از مرکبات کشور، بزرگترین قطب تولید مرکبات در ایران است [1]. علاوه بر جایگاهی که مرکبات در سبد غذایی مردم دارد و فواید و کاربردهای بی‌شماری که از آن برخوردار است، برخی از اقلام آن از گذشته نماد نیکبختی، به‌روزی و باروری شمرده می‌شده و لذا در رسوم و آیین‌های کهن کاربرد داشته‌اند [2].